

До
Председателя на Научното жури
определено със Заповед № 3612/25.11.2022г.
на
Ректора на МУ□Плевен

РЕЦЕНЗИЯ

от Проф. д-р Георги Тодоров Байчев, д.м.

Клиника гръдна хирургия във ВМА - София.

Избран за член на научното жури на основание на заповед на Ректора на МУ – Плевен № 3612/25.11.2022г. за изготвяне на рецензия на дисертационен труд на тема: „Предоперативна оценка на пациенти с диабетно стъпало“, разработен от д-р Добромир Дин Нгуен, редовен докторант в катедра “Пропедевтика на хирургическите болести”, Факултет по медицина, Медицински университет – Плевен.

Представен за публична защита пред научно жури за присъждане на научна и образователна степен „доктор“ по област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление: 7.1. Медицина, Научна специалност: “Обща хирургия”, шифър 01.03.37

Актуалност: Диабетът е заболяване което в последните години придобива епидемичен характер. Въпреки мерките които се взимат за ограничаването му неговата честота прогресивно се увеличава. Според Sarah et al честотата на регистрираните пациенти с диабет във всички възрастови групи е 2,8% за 2000г., като прогнозата е да нарастне до 4,4 % през 2030г. В България е налице тенденция към сериозно увеличаване на честотата от 8,36% през 2006 до 9,6% през 2011, или един на всеки десет български граждани страда от диабет.

По литературни данни едно от най-честите усложнения на диабета е симптомокомплекса „диабетно стъпало“. Честота му варира между 4 и 15%, като между 2 и 3% от диабетно болните развиват заболяването всяка година. Една четвърт от всички диабетици ще развият това усложнение по време на живота си. „Диабетното стъпало“ е най-честата причина за хоспитализация при диабетно болни, като достига до 25% от всички хоспитализации свързани с диабета. Контролът на диабета има ключово значение за определяне честотата на възникване на диабетното стъпало и вероятността за последваща ампутация. Стойността на лечението на пациентите с диабетно стъпало е проблем в световен мащаб, поради огромната финансова тежест върху здравните системи. В САЩ за лечението на диабет и неговите усложнения през 2007г. са реализирани

116 млрд. директни разходи, като 33% от тях са свързани с лечението на диабетно стъпало. Лечението на пациент с диабетно стъпало е 5,4 пъти по-скъпо за първата Броят на извършените ампутации нараства от 33000 през 1980 до 71000 през 2005 година.

Темата е актуална, предвид усилията в международен и национален мащаб за изграждане на консенсуси за диагностика и лечение на симптомо-комплекса „Диабетното стъпало“. В България в последните години са защитени 3 разработки на тема: „Фибробластно активиране в триизмерни, *in vivo* подобни условия“ на Александър Викторов Евангелатов през 2015г.; „Комплексно лечение на диабетното стъпало“ на д-р Иван Димитров Пидакев през 2020г. и „Диабетно стъпало – превенция и специфични диагностични маркери“ на д-р Ани Стефанова Годорова през 2022г. Разработката на д-р Нгуен внася нов акцент в предоперативната оценка и последващото поведение при тези пациенти. Дисертационният труд е ценен принос за българската хирургическа общност.

Структура: Дисертационният труд е в обем 123 стандартни страници, онагледен е с 42 фигури и 3 таблици и 3 приложения. Библиографската справка включва 137 автори - всичките на латиница, представени на 11 страници.

Структуриран е по правилата за изготвяне на дисертационен труд и е балансиран като съотношение между отделните раздели.

Литературния обзор е обстоен и задълбочен, включва 137 източника от които 59 са за последните 10 години. Всичките са на латиница с изключение на една. Представен е на 39 страници. В литературния обзор авторът акцентира върху нарастването на заболяемостта от диабет в световен мащаб, като обръща внимание върху маркерите за контрол на заболяването и рисковите фактори водещи до ампутация при диабетно болните. Сравнява различните методики за диагностика на диабетната невропатия, ангиопатия и прогностното им значение за развитието на диабетното стъпало. Разглежда наличните към момента класификации на диабетното стъпало и невъзможността за адекватна сравнимост на резултатите от терапията поради липса на единна общоприета класификация на невроисхемията. Обръща внимание на необходимостта от разработване на система за амбулаторно изследване на пациентите с диабетно стъпало, както и на обособяване на рискови фактори за развитието на „Диабетно стъпало“ в популация на диабетно болните в България.

Целта на разработката – „Да се определи зависимостта между различни лабораторни и образни показатели, изследвани преди първия епизод на оперативно лечение на пациенти с диабетно стъпало, и вероятността за протрахирано и усложнено протичане на заболяването,

изразяващо се в повторни хоспитализации и големи ампутации за период от две години след първата хоспитализация, е логично изведена от обзора.

Задачите са 8 и са коректно и точно формулирани.

Материалът и методите са описани на 3 страници. Дизайна на проучването е проспективно моноцентрично. Пациентският колектив включва 69 пациента със симптомо-комплекса диабетно стъпало, лекувани в Първа хирургична клиника, Отделение по Коло-проктология и Гнойно-септична хирургия в периода януари 2017 – декември 2019 г.

Статистико-математическите методи за обработка на информацията са стандартните за подобен вид научен труд.

Резултатите от проучването са разгледани на 39 страници. Те са представени дескриптивно, таблично и графично, което улеснява възприемането на информацията.

В дискусията представена на 21 страници дисертантът резюмира резултатите от проучването си и ги сравнява с тези от литературата. На базата на анализа и сравняването на собствените резултати дисертантът предлага модифицирана схема за лечение на пациентите с диабетно стъпало.

Изводите са 6 и съответстват на поставените задачи.

Приносите са с научен характер - 4 и с приложен характер - 3, общо 7.

Като приноси с особена важност считам изработването на микробиологичен профил за най-честите причинители при напреднали стадии на заболяването и изготвяне на препоръки за емпирично антибиотично лечение на базата на извършен анализ на антимикробната резистентност на изолираните бактериални щамове.

Приемам всички приноси.

Препоръки: Адмиравам комплексното разглеждане на проблема от гледна точка на съдовите промени, диабетна невропатия, бактериална контаминация и контрола на хипергликемията. Основната ми препоръка към дисертационния труд е да се обхване по-голям контингент болни, като се включат пациентски колективи и от други центрове в България. Препоръчвам в литературния обзор да бъдат включени и публикации на български автори. Смятам, че има колективи направили значителен принос в лечението на диабетното стъпало в България.

Публикации: Във връзка с дисертацията си докторантът има публикувани 2 научни статии в български и чуждестранни списания и е изнесъл две съобщения на научни форуми в България с данни от дисертационния си труд.

Заключение: Предоставената ми за рецензия дисертация на д-р Добромир Дин Нгуен на тема „Предоперативна оценка на пациенти с диабетно стъпало“ отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Това е актуален, добре структуриран, планиран и реализиран научен труд.

Познавам дисертанта от комуникацията ми с него и с единия от научните му ръководители – проф. Илиев.

Д-р Нгуен е изграден лекар с опит в хирургичната практика в диагностиката и лечението на неоплазмите на дебелото и правото черво, в спешната хирургия, в миниинвазивната и роботизираната хирургия и в областта на лечението на хирургичните усложнения на диабета. Преподавател е на българоезични и англоезични студенти по Пропедевтика на хирургическите болести. Има публикации в български и международни списания и участия в научни форуми в България и в чужбина, независимо от сравнително малкия си хирургичен стаж. Член е на Българското хирургическо дружество.

Доктор Нгуен е участвал в следните квалификационни курсове:

1. Курс по лапароскопска хирургия. МУ – Плевен;
2. Курс по лапароскопска хирургия IRCAD, Страсбург, Франция;
3. Курс по лапароскопска хирургия, Royal College of Surgery, Лондон;
4. Курс по онкологична хирургия на дебело черво, Любляна;
5. SLS курс по лапароскопска хирургия, Плевен.
6. Online курс за ампутации, Incision Academy, Холандия.

Участвал е в обмен по програма Еразъм+ за обмен на университетски преподаватели в Медицински Университет в град Познан, Полша.

Владее английски.

Предвид гореизложеното, давам напълно убедено своята положителна оценка за дисертационния труд.

Позволявам си да призова уважаемите членове на Научното жури да присъдят на д-р Добромир Дин Нгуен образователна и научна степен „доктор“, към което се присъединявам и аз.

16.02.2023.
гр. София

На основание чл. 59 от ЗЗЛД
/...../
Проф. д-р Георги Тодоров Байчев, д.м.